

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI

ÉRTESSÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

Előfizetési feltételek: Fizetendő Debreczenben. Egész évre . . . . . 2 frt. Fél évre . . . . . 1 „ Kozságeknek 60 kr. évi postadíj előleges beiktatása után ingyen. Egyes szám ára 5 kr. Szerkesztőségi és kiadói iroda: Nagyváradi-utca. T a s m e r-féle 2088-dik számú házban, a megyeházzal szemben. Kéziratok vissza nem adatnak.

Hirdetési díjak: Négy-hasábos petit sorért 5 kr; többszörinél 4 kr. Nagyobb és többszöri hirdetéseknek nagyon kedvező engedmények tételnek. Bélyegdíj: minden bejtatásért külön 30 kr. „Nyilváltatás”-ben megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr. Hirdetések és előzetesek helyben a kiadói hivatalnál, Csáthy Fer. és Társa (előbb Új Csáthy K.), Telégás K., Lajos és László Albert könyvkereskedésben. Budapest: Gálbörger A. Y. és Haasenstein és Vogler, Bécsben, Prágában Haasenstein és Vogler, A. Oppetit, Schalek H., Stern Mór és Párisban, Hamburgban és Majnai-Frankfurtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf hirdetési intézetében fogadtatnak el.

RÉVÉSZ BÁLINT. (1816—1891.)

(s.) Zugva zugnak, zokogva sirnak a református Róma összes harangjai. Református egyházunk egyik oszlopember, a hitben erős, lélekben nagy és halhatatlan, a küzdelmekben kitarító, szónoklatban búbajosán varázsszavu, egyházi irodalomban legszebben író és Istennek imadásában a legszebben imádkozó főpásztor, a jószágos ember, Révész Bálint református püspök a ravatalon fekszik. . .

Csak hadd zugjanak hát zugva, hadd sirjanak bánatosan zokogva a harangok. Hirdessék a lég utján az országnak, s nemcsak a protestáns egyházaknak, hanem a többi hitvallásoknak is azt a mély fájdalmat, várt és mégis oly megdöbbentő súlyos veszteséget, mely a hatalmas végzet rendelkezéséből bekövetkezett Révész Bálint halála folytán.

Igen! Mert Révész Bálint mint református pap, majd később tiszántúli kerületi püspök — mindkét hivatása nemes betöltésének teljesítése mellett a leghumánusabb ember, a legszabadlelvűbb irányú férfiú volt, kinek egyháza gondjai közt a más vallású emberiség nagy tömegének érdekei és azok előmozdítása is szívében fektűd, mely szívnél jószágosabb, könyörületesebb szív nem lehet.

Igen! Az a szív az urnak félelmében, az urnak szolgálatában dobbant meg

mindig, s ez a dobogás üdvére és javára volt a társadalom minden elemének, s magát a fennkölt gondolkozásu embert már életében az apotheozis glóriájával övezte.

S most halva van. Nincs a világon annyi vér, mely mozgásba hozhatná még egyszer azt az elapadt kis patakot, mely hajtottta egy emberélet utjának zenithéjéig. A halál ugyan megöl, a koporsó eltemeti minden életet, minden érdemet, minden nagyságot és minden nemességet, mely az élet nagy utján a véghatárig van szerezve. És még sem meddő a küzdes, a szenvedés, az igyekezet, a tenni vágyás, a gyarapítás, a lélekből az igazságnak, a hit világában istennek, és egyháznak és emberiségnek való, buzgóssággal, kitarással, csapások özönében, vad éjszakák korszaka idejében szerzett és betöltött hivatás, mert jutalma és emléke örök.

A Révész Bálint koporsója ezt tanítja. Az alkotásai, életének nemesebbnél nemesebb cselekedetei, a szellem, melyet ő képviselt és szolgált egyháza dus kincstárházából, nem a halálé, nem a koporsóé, nem az elmulásé: az örökkévalóságé itt és a jövő életben.

Ez a némi kis vigasz a nagy csapás e perceiben. Gyarul emberek mindig csak a változhatatlanság törvényeiben leljenek megnyugvást és ott keressenek megnyugvást.

Isten veled ősz főpásztorunk! S az isten áldó kegyelme lebegjen sírodnak minden egyes porszemén: Te ugyanis buzgó imádságaiddal milliószor kértél áldást a Mindenhatótól milliók földjére,

légyen hát ezerszer áldott nyugovóra térő porsátorod! Isten veled!

— Orsz. kiállítás Budapest. A minisztertanács határozata értelmében 1895-ben, Magyarország ezeréves fennállásának annye alkalomával országos nemzeti kiállítás rendeztetik.

— Ő felsége ellen a mult napokban a esohországi hadgyakorlatokon léte alkalmából a vasúti sínek alá tett bombák által moránylót akartak elküvetni, melyeket azonban — úgy látszik — retentő módon való nagyítás fut fol moránylott. Az udvari vonat csak órák mulva ment el ott, hol az égő kanócok által felgyújtott bombák szétroboltak egy vizátfolyón épült hídcsokát. A moránylot elküvetőjöknek fejére 10 ezer frtot tüztek ki.

Csataképek. (Részletek a „Szabadságharc emlékeinek” kiállításából.)

Sok jelenet maradt megörökítve nemcsak írásban, de képen is a dicső napokból. Mogannyi emléket, melyeket a kegyelet híven őriz. A nagyérdemű kiállítás, mely a szabadságharc emlékeit összegyűjtve, méltó zarándok helye egy a főváros hazafias népeinek, mint a fővárosban megforduló minden vidékieknek, kiváló helyt foglalnak el a csataképek. Számos egykoru festmény, domborművü képmetszet és rajz örökíti meg a szabadságharc csatajelenetét. Történelmi érdekű emléktárgyak ezek mind.

Megelővenednek szemünk előtt a bevezető harcok, melyeket vértkeresztésben még nem részvélő honvédsínek vívtak a ráczokkal. 1848 július 11-kén kapták a szerbek az első leckét Versecznél, hol val futásban kerestek menedéket. E csataképhez sorakozik a rácz Kucianin tábornok és seregének egy dombornívü, mint színezett képe, mely a romai sánczoknál állást foglalt pártitók táborát ábrázolja nagy hűséggel. Mog van öröktive az 1849 június 7-diki csata is a romai sánczoknál, mely egyike volt a legvéresebbeknek.

Az 1848. decz. 30-kán vívott moóri csata több részletét ábrázolja kőnyomatu s színes rajzok. A reánk végtelen kimenteteli csatát Perczel Mór tábornok 5620 ember és 24 ágyuval vívta Jelliasich 16.000 ember és 52 ágyu ellen. Azonfelül az ellenség készületlenül lepte meg a magyar sereget. „Moornál is hősiessé harcoltak a mieink — mondá a napokban a kiállításon Klapka tábornok, — csakhogy kevesen voltak.”

Egész sorozata a képeknek tünteti fel Schilich osztrák tábornok teli hadjáratainak részleteit. A

verpolóti, tarczali stb. ütközetek sokszorosan megvannak örökítve, persze német forrásból. Ugy látszik Schlick valódi reklam-generális volt, ki nem késozt az utóvilág számára különböző harcai pozitúrákban hátrahagyni arczmását, mert az bizonyos, hogy az ő alakja híten van mindenütt fényképezve.

Az ordályi oláhok kegyetlenkedését Szeremley rajza után a magyar emigránsok által kiadott s a zala-tunai vérfürdőt ábrázoló képe tükrözi vissza. 1848 október 21-én mérszároáltak le a mőczök 610 zalatunai menekülő lakost. Ez igen ritka kép, mitűn a német kormány minde. példányt megsemmisített, melyet csak megkaparintattott.

Bem erdélyi hadjárata sem maradt megörökítetlenül. Győzelmes vonulása közben Kolozsvár felé megtámadtatván, a támadást visszavari s a közben esik el Guramb osztrák alezredes, mely jelenet képpen látható. Az 1849 márczus 2-kán vívott győzelmes mo d gyosi ütközet, Nagyszében ostroma és bevetőle Bem által, szép rajzok. Mourragáló szépségű s pompás kivitölti olajnyomok. „Bem a piskii hídon.” Itt vívták honvédeink a leghősiosebb kitartással küzdelmüket 1849 február 9-jén. Roggel nyolcz óraker kezdődött a csata, melyben Puchner vezérlete alatt 11.000 osztrák katoná 40 ágyuval harcolt Bem 7000 emberé és 25 ágyu ellen. Délutáni négy óraker már futásnak kezdtek eredi honvédeink, de Bem szava, ki megállításra bírja őket a Szentgyörgy felől elvonuló hídnál s ki felkiált: „ha o híd elveszett, Erdély is elveszett.” újra támadásra vezeti őket. És mire belésozt az alkony, a császáriak teljesen visszavertek.

Az 1849 február 5-kén vívott branyiszköi ütközet a szabadságharc egyik legfényesebb fejeverténye s gyönyörűen van vissza is adva. Görgei maga írja: „Branyiszkót megrohanni, akkor annyit téve, mint a bikát szarván ragadni.” De seregére nézte a branyiszkói harcot a „lenni és nem lenni” kérdésének tartá, mert mögötte is ellenség állt, előtte pedig Schlich egy megedezett és bátor hadsereg éln. A feladat hősiessé lőn megoldva, Guyon ezredes vezérlete alatt a türcezi és zólyomi zászlóaljok vakmerő elszántsággal verték ki állásaikból az ellenséget. Egykoru festmény örökíti a fényes harcai jelenetet.

Nagy meretű, szép festmény, mely azon jelenetet ábrázolja, midőn a vőressapások Szolnoknál halálmegvetéssel rohannak a gyilkos ágyútübbe és szurony rohammal foglalják el az osztrák ágyukat. A tápio-bicskei, kápolnai stb. csaták részletei szintén láthatók. Gyönyörű kép a szolnoki ütközet rajza, melyet Szeremley képe után a magyar emigránsok adtak ki.

A Komárom vára körül vívott harcok s a vár ostroma is számos képen van bemutatva. Budapest ostromát és bevetését szintén számos képen látjuk. Nagyon sikerült nagy olajfestmény és nagy kőnyomatu hü kép ábrázolja Budavár bevetését. Haynau osztr. tábornok megsebesülése is fel van tüntetve.

TÁRCSA.

Samuka.

Ugy fél dél formán lehetett az idő, mikor Samuka kifordította az ekét a barázdából, kifogta a két ökröt a járóból, rábita az ostoros gyerekre s teljes igyekezettel megindult háza felé. A két bátyja, a ki a szomszéd dűlőben szánatogatót, váltig kiabált után: a hol ni, megégette tenyerét az eke szarva; enni kapsz te, sokat, nagyon sokat, gyere vissza; rossz a kalendáriomod hé, nem mára esik szent Heverdel napja; de Samuka ügyet sem vetett rájuk, csak ballagott torony iránt.

— Édes anyám, beteg vagyok: — e szóval lépte át a s-ülei ház küszöbét. — Mi bajod, leltem? Mi bajod, galambom? Hogy rám ijesztettél. Sokat dolgoztál megint. Mondtam már, hogy ne hujts a két bátyádra, az megölnek a dologgal, ha szavokat fogadod. Csak annyit dolgozzát a mennyi jól esik, a mennyi meg nem árt. Hol fáj, mid fáj Samukám? — Hát a fejem fáj, a gyomrom émeleg, az oldalam nyilallik. — Szent Isten, a régi baj. Hivatom Erzsókot, menten itt lesz. Gyere be a tiszta szobába Samukám. Így, ezt a subát leteritem a földre, vánkost teszlek rá. Fekűdj le, lelkem. Milyen forró a kis fejed. Tedd le ide a vánkorsa. Samuka, az engedelmes jó fiu szót fogadott.

— A két bátyád felfordémt ugy-e, mikor háza felé indultál? Csufolt ugy-e, hogy rád ért a szopás? Jaj, így bannak a kisebbekkel, ha nincs többé gazda a háznál. De ne félj semmit, Samukám. Utánna jártem én már a dolognak. Törvénytudó emberek szájából hallottam, hogy az egész vagyonom, mely szegény boldogult apádól rám maradt, felét annak adhatom, a kinek akarom; a másik felét a néniéd,

bátyáid marakodjanak, osztozzanak, hogy tudnak. Megházasítalak Samukám, s a vagyon felét, házárt, szőlőt, szántóföldet a kezrede bocsátom. En meg meghuzom magam nálatok, egy kenyéren maradok veletek, míg elérkezik a nap, mely elsólit jó uram után.

— Jú lesz az, édes anyám. — Inkább ma tenném, hanem, mint holnap: hanem nagy akadályai van annak. Most össel kerülő sorozás alá. Ha elvisznek katonának, Samukám, mi lesz belőled, mi lesz belőlem? Samukában megmozdult a férfi önérzete. — Hát hiszen félni nem félek. Lenne is belőlem olyan katoná, mint a parancsolat. Tán még csilagot is varrnának a galléromra. Hanem édes anyám sajnánám itt hagyji. — Nem félsz? Ugyan ne rémiszt halálra. A katonaságnál különben megdolgoztatják ám az embert, mint a szántás-vetésnél. Úzik, hajtják, mértföldekre szalajják, adnak is enni, nem is, almára is röffel mérik ki az időt. En meg nem leszek ott, hogy kiterjesszem a két szárnyamat a fejed fölé. Aztán ha jön az ellenség, nem keresi, ki faj: lövi, vágja, a mint kezére esik. Ez az én szomorúságom, nappali gondom, éjjeli gyötörődésem. Azért kedvezk neked, a miben tudok; ki tudja, meddig kedvezhetek.

A jó asszonykám megedert a könnye s csendesen folydogált végig a két orcáján. Samuka igen rendben valónak találta, hogy megsiratják, legkisebb gyerekek, vakarok, szemé fenye az anyjának: bizony az ilyen ficzkört érdemes pár könnyet hullajtani. Csak nézett apró szemzeivel, melyekhez képest az orcája tulságos gömbölyűre talált megzihni, hol az anyjára, hol a gerendára, csak heverészet a fűrtés subán s próbálgatta elképzelni a háboru veszedelmeit; egyszerre nem látott és nem képzelt semmit, — elaludt. A bánatos anya, mikor észre vette, hogy kedves magzatja az álom országába menekült a fűfűjás elöl, felkelt ültő helyéből, besötétítette a szobát, lábujjhegyen kisurrant, hadd aludjék, Samuka, szegény.

Erzsók asszony épen befordult a kis kapun. — Hivatott kegyelmed nagy, asszonyom. Mindjárt sejtetem, hogy Samukának lesz valami változása. Tán megcsömörölt? Vagy talán nagyobb a baj, hogy olyan szomorú kegyelmed. A két asszony leült a torúzezon s a Samuká édes anyja elmozdita szíve baját Erzsóknak. — S csakugyan nem lehetne arról tonni? — Mindent megpróbáltam, mindekinél megfordultam, a kiről csak gondoltam, hogy bajomban segíthet. Azt felelték: a törvény törvény. — No hát én teszlek róla, ha rám bizza kegyelmed. A törvény megmarad törvénynek, Samuka még sem lesz katoná. Hiába csóvjája kelmed a fejét olyan hitetlen módon. A sorozásnál a katoná-doktor a mindenható. Ha egyszer azt mondja: ez a legény gyenge, hát akkor gyenge, ha még olyan nagy Mahomet ember is. No hát én ismerem a szegedi katoná-orvosnak, a ki a mi járásunkban vizitál, a szeretőjé. Derék úri menyecske. Ha ez azt mondáná a doktornak: doktor, Samuka nem alkalmas katonának, jól értsen meg: nem al-kal-ma-tos ka-to-ná-nak, — doktor nem merné azt mondani, hogy de bizony alkalmas. — Ugy ám Erzsók, de az a menyecske, vagy micsoda, azt se tudja, hogy Samuka a világon van. — Éppen azt kellene tudtára adni. — De ki adja tudtára? — Én la, ha más nem. Hanem azt gondolhatja kegyelmed, hogy ott üres kézzel hiába forgódnánk. — Mindent adok a mi csak tölem telik. Erzsók mikor elázózott, jól megrakodva távozott, azontul egyebet se tett, minthogy Szegedre járt a doktor szeretőjébe értekezni. A doktor szeretője talhatetlen egy asszony volt. Ujabb megújabb kívánságokkal állott elő. Hol pénz kellett neki, hol élelem, hol szemes élet, hol bor, a jó tör-

bát, lábujjhegyen kisurrant, hadd aludjék, Samuka, szegény.

Erzsók asszony épen befordult a kis kapun. — Hivatott kegyelmed nagy, asszonyom. Mindjárt sejtetem, hogy Samukának lesz valami változása. Tán megcsömörölt? Vagy talán nagyobb a baj, hogy olyan szomorú kegyelmed.

A két asszony leült a torúzezon s a Samuká édes anyja elmozdita szíve baját Erzsóknak. — S csakugyan nem lehetne arról tonni? — Mindent megpróbáltam, mindekinél megfordultam, a kiről csak gondoltam, hogy bajomban segíthet. Azt felelték: a törvény törvény.

— No hát én teszlek róla, ha rám bizza kegyelmed. A törvény megmarad törvénynek, Samuka még sem lesz katoná. Hiába csóvjája kelmed a fejét olyan hitetlen módon. A sorozásnál a katoná-doktor a mindenható. Ha egyszer azt mondja: ez a legény gyenge, hát akkor gyenge, ha még olyan nagy Mahomet ember is. No hát én ismerem a szegedi katoná-orvosnak, a ki a mi járásunkban vizitál, a szeretőjé. Derék úri menyecske. Ha ez azt mondáná a doktornak: doktor, Samuka nem alkalmas katonának, jól értsen meg: nem al-kal-ma-tos ka-to-ná-nak, — doktor nem merné azt mondani, hogy de bizony alkalmas.

kölypálkánk sem vetette meg. Samuka édes anyja hűségesen és bőségesen számolt le, mért ki mindent Erzsók biztos kezébe, ő lévén a közbenejáró és a szállító. Mikor pedig elközelgett a sorozás ideje, Erzsók beállított egy kis kőcsög valamei.

— Ezt a jóféle kőcsögöt a doktor küldi. Evvel konjo be kegyelmed a Samuka fejt három esto egymás után, jó erősen. Negyedik nap lesz a sorozás. Bizávt oda mellet, visszatér azon módon.

Az ördögös szertől harmad napra akkorára dagadt a Samuka feje, mint egy dézsa. Csodájára jártak az ismerősök, ámula találgatták, mi lehetne. Samuka sirt, ordított volna, ha nem szegényli vala. A sorozásra alig bír elvászorogni, két félét a két bátyja támogatta s a suba alatt a hőség is verte, a hideg is borzogatta. Utó pedig az urak, tiszték sajnálkozva néztek rá; az orvos a kezével intett, hogy mohet, ez idő szerint nem válik be.

Lettt öröm odahaza, s lett bő szüret Erzsóknak. Csodálatosképen, mitől, mitől sem, a daganat lelapadt s Samuka a régi fejt hajtogatta ismét éjszakái, olykor nappali nyugalomra.

— No fiacskám meggyógyultál, hála istennek. Végső a nagy fejednek, ismét emberek közé mehetsz. Csipk ki magad szaporán, látogass el Kis Bálintékhöz. Tudod, két lány van ott a háznál. De én csak azt mondom, a kisebbik a külbő. Gyere no, had igazítsam el t a bozontos hajadat. Samuka odatartotta a fejét, mint a kezes bárány. Az anya nézte, nézte s csak kiejtette kezéből a fűsüt s összecsapta a két tenyerét. — Uram ne hagyj el. Mi lelto a te hajadat? Samuka megrázd, szaladt be a tiszta szobába, a tükör elé állott, mely száraz bazsalikomokokrétálkalt volt körülüdeelve, s elszántan belonézott. Elbuktat attól, a mit látott. A mennyiféle szín van a szivárványban, a mennyi árnyólkata lehetséges, a mennyi kombinációja elgondolható, az mind ott vitörtött a Samuka haján. Az alapszín peudészes sárga

Mai számunkhoz egy fél ív melléklet van csatolva.



kor indul és Debreczenbe éjjel 10 óra 21 perczkor érkező 3002. számú, viszont Debreczenből reggel 4 órakor indul és Szerencsére d. e. 8 óra 18 perczkor érkező 3001. személyvonat közlekedése megszüntetett. A debreczeni-büdszentimihályi vonalon Debreczenből reggel 5 óra 45 perczkor induló 3114 számú és oda este 6 óra 5 perczkor érkező 3113. számú vegyesvonat hetenként ismét csak háromszor, és pedig hétfőn, szerdán és pénteken fog közlekedni.

**Dalostély.** A debreczeni kereskedők ifjak önképző körének dalköre f. hó 10-ikén Rác Károly közreműködése mellett a „Margit“ fürdő tánc-társaságában dalostély rendezett.

**Másodvirágzás a debreczeni Nagyerdőn.** Pető Imre ügyvezetőségű hivatalnok a ki a nagy kiterjedésű debreczeni Nagyerdőnek több társával együtt a legszorgalmasabb látogatója, közli velünk, hogy e hó 4-én vasárnap délután, a gazdasági intézet tájéka táján barangolának a Nagyerdő rejtettségében, mindön is egy kereszt nyílás füves részében három szem, teljesen éretet tőp-ros földi eperre bukkantak, melyet nagy öröm között hozának el haza, melyet mint az 1891. év kedvező hosszú őszenek emlékét pietással őriznek.

**Kimaradt lapunkból,** pedig nagy fényvel meg volt tartva két bankettől szóló megemlékezés, egyik G. e. a u. r. Károly érekeposorsó gyárában a 20 ezredik koporsó elkészülte s e hímvesz gyár 25 éves fennállásának emlékére, a másik m. u. r. pedig Vilmosnál, az elsőrendű sörernők díszes alkalmitásának örömeire rendeztetett a házgazda által nagy szívólyességgel az összes helybeli saját szellemi munkássá tiszteletére, kik egy-két kivétellel résztvettek azon. Mondanunk sem kell, hogy mindkét esetben a házigazdák és lakomával várják vendégeiket. S a mint nem késett az ő részéről a szíves jóindulat a részvételre meghívás által a saját irányában, ugy ne vétesek elkésztetnek e szörény kis utólagos megemlékezés.

**Új idő.** Október 1-étől a vasutaknál és állami hivataloknál új időszámítás lépett életbe; a rendes időtől, tehát a debreczeni időtől is 26 perczcel előt. Órási zavart okoz ez, melyen minél előbb kívánatos ugy segíteni, hogy a városi idő együtt járjon a vasuti idővel.

**Trompf — Barossnak.** Sok okos dolog mellett sok furcsa is történik. Baross Gábor egy fővárosi újságtól, melyben bizonyos támadások jelentek meg ellene; megvonta az engedélyt, hogy a pályázatokban számonkint elárulthassák. S a lap most a szerzősá minden irányába útazó ügynököket küld minden vonatra, kik az egyes állomásokon a lap legújabb számát osztogatják — ingyen.

**Az asszony.** Csinos volt a menyecske, csinos a fiú; szolgáló viszonyban állott az utóbbi az előbbivel. . . a napokban a kapufélfőt elbucsuva — szövetséget kötöttek. Ilyen a világ.

**Szüret.** Dió szeg környékén a szüretet bevégezték. Azaz, hogy csak két ember szűrt; egyik 2 másik 6 hektoliter mustot kapott. — Berettyó-Ujfaluban e hó 8-án kezdtek a szüretelést. A mustot 16—18 frjtáig már is keresik.

**Az országos vásárra** több mint 220 ezer állat hajtatott eladásra, melyből mintegy 54 ezer darab kelt el.

**Rövid hírek.** Szeptember hónapban Debreczenben 31 pár esküdtöt örök hűségbe egymásnak. — Folyó hó 6-ikán fűzettek ki a helybeli szegényeknek a város által megszavazott segélyt. — Folyó hó 4-ikén a pálya udvaron 3 elegánsült öltözött szembesült 6 tartoztatott le a rendőrség. — A hét folyamán a vásári napok alatt egy 3 lovas falusi szekér egy 12 éves növendék fut elgázolt, ki is több kisebb sérüléseket szenvedett. — November 1-én 5 hattan hallgató részére pót-theologiai alap vizsgák fogtak tartatni.

**A pallagról.** Az őszi meghozta Debreczen városának a gazdaszokat is, kiknek október első napjaiban megkezdődött új tanévük. Megnépsült az utjoncz-gazdaszoktól a pallag, hova az első évek osztatnak be a gazdaság körül. Ez a lakalommal nem mulasztjuk el megemlíteni, hogy kinn a pallagon lakó gazdaszok élelmiszerének jogát ez évben is Bekő Béla kapta meg, ki már több éveken keresztül élelmiszer a pallagi gazdasz növendékeket.

**Mellékletül** vesztük t. olvasóink mai számunkhoz Szabó Zsigmond fűszer nagykereskedő körlevelét, mely e szolid, jóhírűvű s keresett czégy üzletének 9-ik évi árgyűzékét tartalmazza. Ajánljuk figyelembe.

**Irodalom és művészet.**

**Földy László** főlevéltárnok a Törvényhatósági Naptár 1892-iki folyamára hirdet előfizetést. A megrendelés vagy előfizetés a kiadóhivatalba küldendő: Budapest, V. Hold-u. 7. Egyuttal a Törvényhatósági Naptár szerkesztőjének lapunk utján kéri fel mindazon hatóságokat, továbbá a pénzintézeteket, részvénytársaságokat stb., melyek a Törvényhatósági Naptár 1892-iki folyamára vonatkozó kérdéseket kaptak, de eddig be nem küldötték, hogy azokat az 5 évére (Budapest, IV. ker. Lipót-utca) meliőb beküldeni sziveskedjék.

hatók. Figyelmeztetjük olvasóinkat arra is, hogy csak a jelen, Szathmáry Jenő által irt regényt vegyék és olvassák, mert a „Kossuth Lajos kéme“ című, Székely Aladár által kiadott regény, a nagy számbuzott kéme által vezetett napló alapján készült. — Ilyen napló pedig csak egy volt az egész világon.

### Szerkesztő üzenet.

**T. Sz. L.** jegyző urnak Furtán. Szívesen köztöltük volna, de minok utánna más helyi lapnak is be tetszett küldeni, a melyik azt előbb közölhetto, nekünk nincs más teendőnk a beküldött tudósításokkal szemben, minthogy közöljük a végeredményt, hogy a furtaí ref. egyház új orgonája felavatása alkalmából az ottani intelligencia mulatságot rendezett, melynek tiszta jövedelme 42 frt 52 kr.

A szerkesztésért felelős a kiadótulajdonos:  
**Zicherman Herman.**

### NYILTÉR.

**Schwarze, weisse und farbige Seiden-Damaste von fl. 1.40 bis fl. 7.75 p. Meter (18 Qual.)** — versendet roben- und stülckweise porto- und zollfrei das Fabrik-Depót **G. Henneberg** (K. u. K. Hoflief.) Zürich. Muster ungehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

### Budapesti Hirlap

Mindenki, a ki alkalmazást keres vagy alkalmazást adhat a „BUDAPESTI HIRLAP“

### apró hirdetései

által nélkülözheti a közvetítőket. Régi dolog, hogy a közvetítés sok pénzbe kerül és a viszonyokat egyáltalában tekintve, gyakran fordul elő, hogy a költséges közvetítés daczára sem az alkalmazást kereső nem jut könnyen helyhez, sem az alkalmazást adó nem kap könnyen megbízható embereket. Oka ennek főleg az, hogy a munkaadó és munkakereső és a vevő és az eladó, nem érintkeznek közvetlenül. A közvetlen érintkezés pedig mindig alig van hathatósabb eszköz, mint egy elterjedt lapban való hirdetés, a „Budapesti Hirlap“ apró-hirdetési rovata pedig naponta logkevesebb 90,000 ember által olvasatik. (A lap naponta 30,000 példányban jelenik meg; legkevesebb három olvasót lehet számitani egy-egy lapra). Kereskedő, a ki könyvvezetőt, irodatisztát, gyakornokot keres, vagy viszont azok, a kik hasonló alkalmazást keresnek; a gazda, a ki kasznárt, ispánt vagy gazdasági gyakornokot keres és viszont, a kik ajánlkoznak; a háziasszony, a ki szakácsnét, szobaleányt, dajkát, eselédleányt keres és hasonlóan szolgálók, a kik helyet keresnek; birtokeladás, üzleteladás birtokbérlet, házæladás, házvetel, nevelő, nevelőnő, házvezetőnő, gazdaszanyoi és egyéb pályázat, lakaskiadás és lakás bérbevétel hirdetések, szóval az életszükséglet minden frázisában könnyen és olcsó pénzen a Budapesti Hirlap apró-hirdetési rovata által szóló lehet elérni.

### Családi jelentésekre, különösen

eljegyzési hírekre, hymen hírekre, esküvőre való meghívásokra, születési jelentésekre, névnapj gratulációkra, gyászjelentésekre és minden efféle közleményekre a Budapesti Hirlap apró hirdetési rovata kiválóan alkalmas.

A hirdetési díjak igen olcsók. Mindannyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik, egy-egy szó két krajczárba kerül, vastagabb betűvel négy krajczár. Czimmel ellátott hirdetéseknek még egy-egy hirdetés után 30 kr. kinestári betyegülleték külön jár. Ha a czim nincsen kitőve, hanem a hirdetés ugy szól, hogy „Czim a kiadóhivatalban megküldendő“, akkor betyegülletet nem kell fizetni. A kiadóhivatal ilyen esetben minden díj nélkül megmondja a kérdésközdőknek az illető czimet, sőt vidékre díjtalanul levelez is, ha a betyeglet beküldi. Holyn a hirdetések a kiadóhivatalban vetnek fel közspöznen, vidékről a pénzt legalkalmasabban postautalványon lehet küldeni. A „BUDAPESTI HIRLAP“ előfizetési ára negyedévre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr. A czim egyszerre „Budapesti Hirlap Kalap-utca 16.“ (300.) 4—6.

**Eladó vagy bérbeadó.** Egy jómeneteli kocersa Morgó-utca 644. sz. alatt november 1-től kiadó, esetleg örök áron eladó. Értekezhetni ugyanott a tulajdonos **Nagy Jánossal.**

**Nagy Jánossal.**

## NŐI DIVAT TEREM.

# Kunz József és Társa

özégnél DEBRECZEN.

Van szerencsénk a n. é. hölgy közönségnek becses tudomására hozni, hogy a jelen

őszi és téli

évadra a

legújabb divatkelmék

dnsválasztékban raktára érkeztek,

melyekből kívánatra saját újonnan berendezett divattermünkben

női öltözékeket

minden igényeknek megfelelően szakképzett örök által izlésteljesen és jutányosan állítatunk elő.

vászon kész fehérnemű és szőnyeg

nagy raktárunk

Menyasszonyi kelengyék

kiállításához teljes választékot nyújt.

Jutányos, szabott árakon

kaphatók

## Szabó Lajos Fiai

özégnél:

Divatos női ruhaszövetek,

kasán, flanel, moldon,

legújabb ruhadiszek,

fekete divatkelmek,

szines és fekete selymek,

mosó velezek

TÉLI HIMALAYA KENDŐK.

Selyem és haraszt kendők.

Gyermek TRICOT öltönyök.

Normal gyapju és pamut alsó-ingek,

ujjasok s nadrágok,

téli harisnyák, kesztyűk.

Az idén szép raktárt tartunk:

Brassói posztokban,

takarók és lópokrócokban.

(290.) 11—52

MED. UNIV.

Dr. SICHERMANN ADOLF

az összes gyógytudományok tudora

Massagogyógyymnastikai és orthopádiai (test egyeneszeti) rendelő helyisége:

Debreczen, Nagy-uj-utca 1708. sz.

Rendelés egész nap.

Szegényeknek vasárnap d.e. 8—10. ingyen

## Képes Családi Lapok

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes heti lap.

Szerkesztő: **Dr. Tolnai Lajos**. Főmunkatárs: **Dr. Váradi Antal**. Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: **Dr. Murányi Armin.**

**Előfizetési ára:**

a „Hölgyek Lapja“ című divat-melléklettel s a Regénymelléklettel együtt: **Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.**

A „Képes Családi Lapok“ című hetilap új negyedik lép. A magyar szépirodalomnak a hatalmas tönézőjött, a magyar művelt családoknak az szellemi kincsét még a következő őrök és őrökönk támogatják: Jákai Mór, Lauka Gusztáv, Rudnyánszky Gyula, Dulmady Győző, Kulcsárth Kálmán, Komocsy József, Tomerék (Jelenzsky Danó) dr. Prem József, dr. Sziklay János, Incedy László, Palágyi Lajos, Erődy Dániel, Dengi János, Tölgyesi Mihály, Vértessy Gyula, Méry Károly, dr. Murányi Ernő, Petri Mór, dr. Koditzky Jenő, Csorba Palotay Ákos, stb; Benitzky-Bajza Lenke, Büthner János, Nagyvárady Mária, Kulcsár-Bentky Irma, Harmath Lajos, Hevesy-Siktor Margit, V. Gául Karolina, Karlovsky Ida, Mericzky-Karossy Irma, Erzsike, stb. stb.

A „Képes Családi Lapok“ az összes szépirodalmi képes hetilapok között a legelőkelőbb, legváltozatosabb, Tartalma az irodalom minden váltját felöleli; képei a jelen eseményeit s a leghevesebb füstök műveit mutatják be.

„Hölgyek Lapja“ című havonként kétszer megjelenő divat-melléklet a legújabb divat-képeket hozza s e mellett a magyar háziasszony-nak valóságos szellemi titkára, a memóriában a novellák, az országos, a gazdaság, kortársai, a háztartás s a konyha terén nincsen olyan körítés, a melyet ne tárgyálna s nincsen olyan titok, a melybe hölgyünköt be ne avatná!

Regénymelléklete külön beköthető nagy kőtet érdekes regényünk új ájándékozása még évenként az előfizetőit.

A „Képes Családi Lapok“-nak még a zöld borítéka is tele van mulattató közlöményekkel, humoros apróságokkal, sakk-, kóp-, szám-, kocka- és ponttalányokkal és szórjövényszókkal, melyeknek megfőjtői értékes jutalmakat kapnak.

A „Képes Családi Lapok“ gazdag tartalma és számos melléklete daczára mégis a legolcsóbb szépirodalmi képes hetilap: éppen azért bizony számíthat minden honfű és honlány, minden magyar család támogatására és pártfogására.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik az iránt—legelőszereiben levelezőlapokon — hozzáfordulnak. A ki az egész évre szóló hat frtyit előfizetési összeget 40 krajczár csomagolási s postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak a regény; és a ki 3 frt előfizetési összeget és 30 kr csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak két eredeti regényt küld ajánlva jutalmul.

A ki 3 új előfizetőt gyűjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismerésül egy díszes emlékkönyvet küld a kiadóhivatal.

Megrendelő postautalványon minden postahivatalnál és könyvkereskedésben.

Előfizetéseket (a hónap bármely napjától) előadja a „Képes Családi Lapok“ kiadóhivatala Budapest, Nagykorona-utca 20. szám.

Teljes számu példányokkal még mindig szolgálhatunk. (293.) 5—5.

## Kiadó bolthelyiség.

H.-Szoboszlón levő házaiban egy nagy tágas bolti helyiség összes felszereléssel és mellékelteliségekkel együtt 1892 január 1-sőtől 3, esetleg 6 évre bérbe kiadó. Értekezhetni a tulajdonos

**Roth Lajossal**

(331) 1 - 3. H.-Szoboszlón.

## AZ ELSŐ KÖZVETÍTŐ- ÉS TUDAKOZÓ-INTÉZET

### ZICHERMAN H. irodája, Nagyvárad-utca Dr. Sárosy-féle 2083-dik számú házban, a megyeházzal szemben.

Eladó ház. 7 szoba, konyha, kamara, raktár, istálló és egyéb hozátartozékkal együtt. Értekezhetni irodában.

40—50 db. szarvasmarha felváltatilik teletetésre vagy a takarmány átadatilik helybeli felétetésre. Értekezhetni irodában. (274.)

20 liter tej naponta szállítására vállalkozó kerestetik. — Kinek? megmondja irodám. (273.)

Az ebesen 8 nyilas tanyaföld gazdasági épületekkel ellátva 3 évre bérbeadó. (154.)

Őszi legelő az Ebesen kiadó, ugyszinto takarmány szóna, csutka, szalma törek felétetésre eladó. (271.)

Egy jó karban lévő szárazmalom eladó. (272.)

Tisztességes uri özevegő nő mint elarusítónő rőtös vagy másféle üzletbe alkalmazást keres.

Burgondia-utca elején egy újonnan épült díszes lakosztály: 6 szoba, 1 földszinti főző konyha, 1 mosó konyha, 3 pincze osztály, 1 csaše, 1 porrone külön udvarral nov. 1-től kiadó, esetleg eladó. Értekezhetni irodában. (134.)

Eladó tizlet Nagy-csapó utcán egy legelőbb forgalmi helyen levő fűszer és vegyes üzlet üzletfelhagyás miatt kedvező feltételek mellett szabadkézből eladó, esetleg a házzal együtt is. (269.)

Az ezen rovatokban közölttek iránt felvilágosítást ad a czégyly közlemény 25 kr előleges lefizetés mellett, felvesz és közzétesz Debreczen, „Frohner“ szálloda és Dr. Tihanyi palota mellett 2083. sz. a. ezeltőt Dr. Sárosy-féle ház.

# Ifj. PÁJER JÓZSEF

## ÜVEG-, PORCELLÁN-, LÁMPA- ÉS KONYHA BERENDEZÉSI NAGY RAKTÁBA DEBRECZENBEN.

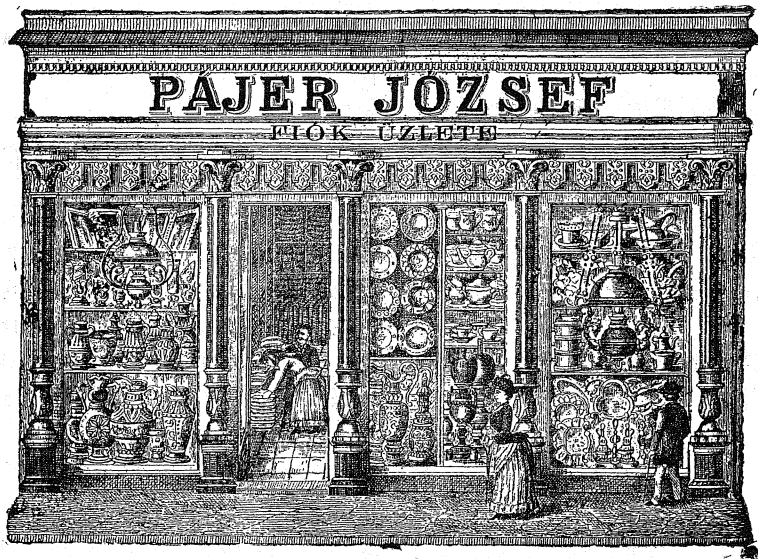
Üzlet-helyiség: Főpiacz, Pércsi-sor.

Van szerencsém úgy a helybeli, mint a vidéki n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy az idény beálltával dúsan összeállított lámpa raktárt rendeztem be.

Tartok raktáron minden jó hírnevű gyártmányu álló- és függőlámpákat a legjobb égőkkel el látva egész gyári áron, ugymint: Ditmár-féle nap kometten baku, dupla és a 30—40 gyertya lángu meteor-égőkkel, melyeket eladás előtt mind kipróbálva szolgálom. — Tartok raktáron igen finom szövésű kanócokat, lámpa-ollókat, lámpaüveg-keféket, petroleum-kannákat s minden egyes lámpa-részeket.

Ajánlom továbbá gazdagon berendezett raktáromat, u. m.: ét-, thea-, kávé-, mocca-, mosdó- és üveg-készleteimet franczia, angol s

Vidéki megrendeléseknél a csomagolásnál a legnagyobb gond fordítottatik, az úton történendő kárt magamra vállalom. A nagyérdemű közönség szives bizalmát kérve



több hazai kivitelben igen jutányos áron.

Berendorfi evőeszközöket, dísztárgyakat, úgy china-ezüst- mint alpacában árjegyzék szerint, továbbá: csont- és fanyelű asztali- és dessertkéseket, mosdó-asztalokat minden kivitelben.

Szobadíszítéshez nagyválasztékban szolgálhatok majolika- és terakotta-vázákat és korsókat, ugyszinte faldíszeket és szobrokat minden nagyságban.

Ajánlom továbbá az abauj-megyei majolikagyár szép kivitelű árúk bizományi raktárát, a mely gyártmányból dúsan el vagyok látva. — Konyha berendezéshez minden ahhoz való kellékekkel a legolcsóbb árak mellett szolgálom.

maradok kiváló tisztelettel

**ifj. PÁJER JÓZSEF.**

### ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a t. építész urakat, valamint a n. é. közönséget értesíteni, hogy üzletemben a legkitünőbb gyártmányu

**agyag- és majolikakályhákat**

bevezettem és egy nagyobb szabásu felállított mintakályha- valamint készlet-raktár fölött rendelkezem.

Tekintve, hogy gyárosom a legügyesebb és legmegbízhatóbb kályhaszerelést becsátotta rendelkezésemre, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy t. cz. vevőim igényeiknek tökéletesen megfelelhettek.

Midőn a t. építész urakat, valamint a u. é. közönséget, anyagkály raktárom megtekintése czéljából alázattal meghívom, egyuttal felhívom b. figyelmüket legdúsbabban felszerelt

**VASKÁLYHA-RAKTÁROMRA**

fa-, szén- és kokszt-fűtésre.

Képes árlapok bérmentve.

Tisztelettel

**Tóth Gyula**

előbb TÓTH LAJOS és TÁRSA,  
Debreczen, városház sarkán.

### Házeladás Földesen.

A nagyváradon vonalon, a sápi állomástól egynegyed órányira, a piaczon, a régi gyógyszerház, jelenleg leányiskola tőszomszédságában, bármely kereskedésre alkalmas, új cseréppel fedett ház, tágas bolttal, irodával, 3 szoba, konyha, kamara, istálló és fászin, udvarral, kerttel örök áron eladó, oly feltétellel, hogy előre 2000 ft fizetendő, 3500 ft pedig 7 év alatt 500 frtjával 5% -kal törlesztendő.

Egyezség köthető idősb Barcsay Miklós tulajdonossal Debreczenben Burgondia-utca 314-dik sz. a.

A kulcsok Földesen, Kovács Márton 3-dik szomszéd 364-dik szám alatti házánál kérendők.

(301.) 3—3.

## SÓ-RAKTÁR.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy

### Liszt-üzletemet

## SÓ-RAKTÁRRAL

nagybani és kicsinybeni eladásra gyarapítottam.

Ezáltal azon czélt véltem elérhetni, hogy t. közönség ne kényszerültessek napokig sőt hetekig só nélkül maradni.

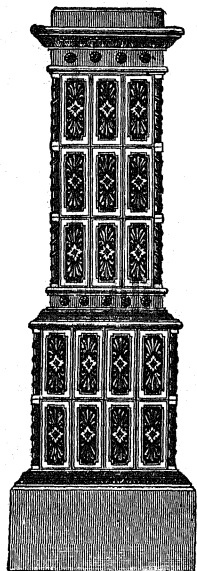
Uj vállalatomnál is szerény üzleti elvek lesznek irányadók s törekésem oda fog irányulni, hogy t. vevőim megelégedését kiérdemeljem.

Eddigi bizalmát köszönve, a n. é. közönség becses pártfogását kéri teljes tisztelettel

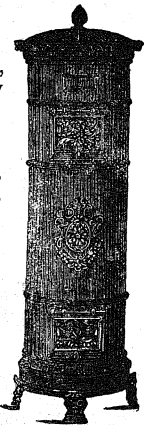
**ROSENTHAL DANIEL**

(306.) 2—3.

Nagycsapó-utca 10. sz.



(304.) 3—15.



Bécs, 1873. Erdem-érem. Budapest, 1885. Nagy díszoklevél. Eszék, 1889. Díszoklevél. N. Palánkán, 1887. Arany-érem. London, 1887. Díszoklevél.

**CSIK JÓZSEF**

csász. és kir. kizárólag szabadalm.

első szerémi portland-cement- és vízhatlan mészgyár Beocsinban.

Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V. Rudolf-rakpart S.

ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előjárások valamint a n. é. építő-közönség kényelmére Debreczenben Szabó Zsigmond fűszerkereskedő urnál raktárt tartok, hol saját gyártmányu

**Portland-cement és vízhatlan mész,**

folytonosan legjobb és egyenlő jó minőségben kapható. — Árjegyzékek s magyarázat kívánatra készséggel megküldetik. (65.) 28 - 30.

Páris, 1867. Bronz-érem.

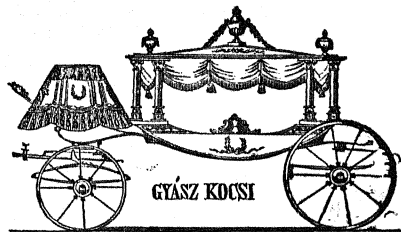
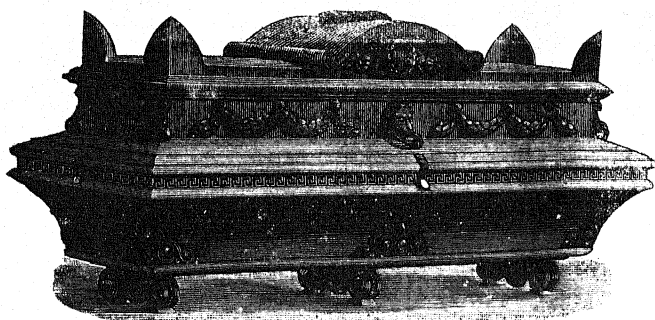
Kecskemét, 1872. Ezüst-érem.

Ujvidék, 1875. Arany-érem.

Szeged, 1878. Erdem-érem.

Triest, 1883. Arany-érem.

# Sürgönczim : „GEBAUER DEBRECZEN“ TELEFON.



Van szerencsém ugy a vidéki, mint a helybeli nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy midőn „ELSŐ HAZAI ÉRCZKOPORSÓ-GYÁRAMAT“ ismét telemesen megnagyobbítottam, egyideűleg

## DEBRECZENBEN

a nagy takarékpénztár régi helyiségeiben, a városháznak Czegléd-utca felől eső részén, egy. a mai kornak és igényeknek minden tekintetben megfelelő első rangu

## DÍSZ TEMETKEZÉSI INTÉZETET

rendezek be, azt folyó évi október hó 1-én már meg is nyitom és elvállalom ugy helyben, mint vidéken, temetések teljes rendezését, a legegyszerűbttől a legpompásabb kivitelig.

A berendezéshez és különösen temetések rendezéséhez szükséges felszerelvények, ugymint : különféle üveges és nyitott díszes halottas kocsik, dísz egyenruhák és ravataloknál, valamint számtalan egyéb kellékeknél, sem fáradságot, sem költséget nem kiméltem, hogy azokat a legpompásabb kivitelben szerezhessem meg és bocsáthassam a t. gyászoló feleknek rendelkezésére.

Különösen ajánlom a t. gyászoló feleknek szives figyelmébe, hogy saját gyártmányu érc- és fakoporsóimat temetkezési intézetemben is **gyári, nagybani eladási árakban** fogom elárusítani, mi által az egyes temetések költsége tetemesen mérsékelve leend ; s azon kívül az egyéb hozzá tartozó czikkeket is, a lehető legjutányosabb árakban számíthatom, előnyös összeköttetésem révén.

Díszes halottas kocsijaimat vidékre, kívánatra ki is kölesönzöm, igen mérsékelt díjak felszámítása mellett.

Temetkezési intézetem elvállalja továbbá : hullák el- és hazaszállítását bárhonnan és bárhová ; valamint arra való engedélyek beszerzését stb. szintén a legillőbb áron.

Tájékoztatásul van szerencsém saját gyártmányu érczoporsóim árait következőleg jegyezni :

1 díszes gyermek érczoporsó ezüstszin arany díszszel 6 forinttól feljebb.

1 díszes 200 g nagy érczoporsó bármely színben arany vagy ezüst díszszel 26 forinttól feljebb.

Készítem továbbá a legdíszesebb Sarkaphagokat is különböző árakban.

Érczoporsó-gyáram, mely 25 év óta működik kizárólag e szakmában, — s gyármányai nem csak az országban, de külföldön is előnyösen ösmeretesekek, — elég biztosíték arra, hogy a legkényesebb kívánalmaknak uj vállalatommal is meg fogok minden irányban felelni, a mit legfőbb czélomnak ki is tűztem, s így bizton reménylem a nagyérdemű közönség, illetve a t. gyászoló feleknek becses bizalmát és pártfogását.

Debreczen, 1891. szeptember hó.

Kiváló tisztelettel

## Gebauer Károly

az „ELSŐ HAZAI ÉRCZKOPORSÓ-GYÁR“ (m. kir. szabadalom)  
és a fenti „TEMETKEZÉSI INTÉZET“ tulajdonosa.

(313.) 3-3.

Előleges költségvetések temetkezési intézetemben kívánatra legott nyujtatnak.

Sürgönyileg rendelt árúk a legközelebbi vonattal küldetnek.

Üzlethelyiség: városház, Czegléd-utca felől eső részén.

